

Елена Пренцова

ОДБРАНИ ПЕСНИ

(Избор од поетската книга „Љубољубна“, наградена со наградата „Караманов 2014“)

СОЧУВСТВО СО ЃАВОЛОТ¹

сладок е

со минијатурни еленски рокчиња
и огнено жежок
обоен алово во бојата на љубовта
зрачи летна топлина
одземена од пустинска жега

сладок е

секогаш се смешка
одмерен, итар, промислен
менаџер на туѓите судбини
слично на психијатриски асистент
културно ненаметлив
присутен само кога потајно посакан
поетично слаткоречив
на моменти безнадежно потребен

сладок е

а сепак изискува стравопочит
со вкус на црн чај со млеко
го пиеме кога ни снемува кафе
го пиеме затоа што е егзотичен
го пиеме за прочистување
некогаш дури и не штедиме на млеко
за да разблажиме
ама го пиеме
затоа што некогаш имаме потреба
да ја разблажиме слаткоста со горчина
затоа што некогаш
горчината е послатка од благоста
затоа што напати потребна е горчината
за да ја дефинира слаткоста

¹ *Sympathy For The Devil*, The Rolling Stones

сладок е Гаволот
уште посладок кога го одбиваат
уште попривлечен
кога се држи на лажна дистанца

ЉУБОЉУБНА

ја повивме љубовта со чаршафи
натопени со крв
потопени во солзи
и подавајќи ни рака за спас
и понудивме помош давејќи ја
додека таа стенка
писка и
вриска до последен здив

така ние се спасивме од неа
од нас
јас од тебе
ти од мене
секој од самиот себе

години подоцна
кога посакавме да сакаме
кога посакавме да бидеме сакани
таа нè уби

наместо
буцкастото дете голомеше со продорна стрела
ни ја испрати
анорексичната даркерка со коса

сè што сеевме си ожнеавме
па дури и семето на љубовта
на мојот татко и твојата мајка
на твојот татко и мојата мајка
сè што се роди од нив умре во нас

за љубовта остана да читаме по туѓи текстови
и да ја ловиме по лицата на туѓинците
што нè одминуваат
што не можат да нè засакаат
што не можеме да ги засакаме
затоа што љубовта нас не нè сака
затоа што не е природно
убиениот да си го сака убиецот

колку и да станува збор
за злосторство од страст
колку и да станува збор
за злосторство по крв

злосторство си е злосторство
љубов си е љубов

а за нас љубовта е само љ

ЗАТОА ШТО НЕ МОЖЕМЕ ДА СЕ ЗАСАКАМЕ

откога срцата ќе ни ги изгребат
еден на друг повторно ќе си се враќаеме
и откога крв ќе ни пролијат
крв ќе си даруваме
и секој сам сопствени војни си војуваме
и колку пати телата
во едно и да си ги спојуваме
и колку пати душите прегорени
молчешкум и да си ги одвојуваме
со оган и пламен
еден од друг ќе се раздвојуваме
како последно жарче
леко љубовта ќе ја согориме
тивко тивко ќе потлееме и догориме
сè додека себеси не се прегориме
од јад чемер и мака
итаме кон дното во пад без фенер во рака
таму со празни души ќе се начекаме
и болка и рев ќе си дочекаме
и со корка грев за причест ќе се пречекаме
и со корпа гнев ќе се испратиме
и повторно
слепо инаетливо
на лажни ветувања и празни зборови
ќе се навратиме
оти не можеме да сфатиме
дека времето не можеме да го вратиме
дека затоа што не можеме да се засакаме
затоа болиме плачеме и патиме

СКОПЈАНЕЦ

скопјанец
те сретнувам секогаш на туѓ терен
никогаш на домашен скопски
на станици железнички и земји странски
на места со малку пречеци и многу разделби
таму нам ни се сретнуваат животите
и заеднички ни продолжуваат патиштата
водејќи нè сè до крајната станица
која нè раздвојува на север и запад

скопјанец
те сретнувам секогаш на туѓ терен
никогаш на домашен скопски
на станици железнички и земји странски
на места со малку насмевки радосни
и многу солзи разделбени
таму нам ни се сретнуваат животите
и заеднички ни продолжуваат патиштата
ние сме само актери на туѓи претстави
ти го играш својот дел
јас својата улога
режира судбината
или Оној во кој не веруваме

скопјанец
те сретнувам секогаш на туѓ терен
никогаш на домашен скопски
на станици железнички и земји странски
сосема неочекувано и без очекувања
во паузите помеѓу љубовните расчекорувања
во хотелски соби со брачни кревети
од чаршафите не протекува крв бела и семе бело
но со многу ТВ и прекумерна доза вино бело
јас недоволно жена
ти прекумерно центлмен (или доволно геј)
и двајцата прецизно дозирани со пријателство
многу почит многу восхит
ич љубов ич страст
така е најдобро така е совршено
да не беше толку префинето интеллигентен
и галантно внимателен
колку што си проклето убав
ќе му ја одземевме невиноста на пријателството
влегуваме од една приказна во друга
создаваме сопствени спомени
што не се бришат
оти се филмски ретки
и вкоренети во нашите клетки

се прелеваат како фотографски слики
одзвонуваат како реданици зборови свонарици
си се откажал од уметноста
сум се споила со уметноста
те прашувам каде ти е опремата
си ја продал ми велиш
ме прашуваш каде ми се зборовите
ти ги рецитирам стиховите
ти се допаѓаат
или барем дека ти се допаѓаат искажуваш
она што навистина го мислиш не го кажуваш
не можам мислите да ти ги прочитам
ти читаш лица
оти создаваш слики
нам малку ни се создаваат прилики
но затоа умешно научивме да ги зграпчуваме
и исто толку безболно од нив да се откажуваме
кога ќе дојде време за тоа
или едноставно
кога патот ќе ни заврши во скопје

скопје
има многу патишта раскрсници
таму нè чекаат нашите врсници
те прашувам колку често патуваш
математички да ги пресметам шансите
за наредна средба со неизбежна разделба
ти ја кажувам својата идна дестинција
и веднаш ја откажувам
од страв дека пак ќе те сретнам
и нема да можам да поднесам
дека опремата си ја продал
и од уметноста си се откажал
си станал финансиски пресметлив
банкарски менаџер
а јас див нескротлив бунтовен ренџер
ти спијам со пријателите
ууупс забранета територија
основно правило во машката пријателска теорија
и ние сме пријатели
(ама од два различни пола)
и колку поретко се гледаме
толку повеќе се почитуваме
и колку поретко се сретнуваме
толку повеќе еден на друг се радуваме
толку повеќе се сеќаваме
ти во слики јас во зборови
јас во здраво ти во чао
значи навистина браво
накаде и да тргнеме одиме само право

оти скопје е како рим
сите патишта водат таму
и сите разделби се случуваат таму

скопјанец
те сретнувам секогаш на туѓ терен
никогаш на домашен скопски
на станици железнички и земји странски
а патувам често
по автопати широки и друмови недогледни
таму е моето место
и ако некогаш побараш спротивен пол
за размена на тишини и зборови
кон пространството на патиштата погледни
и ако те повикаат по нив тргни повели
облечи нови чевли
спакувај стари спомени
по пат ќе налеташ на истите промени
ќе бидам таа но поинаква
различна а иста
и историјата повторно ќе се повтори
и далечината блискоста меѓу нас ќе ја отвори
и откако ќе си ги кажеме репликите
и ќе ги оживееме сликите
ќе се поздравиме
како божем повторна средба сме си закажале
а знаеме дека и времето и местото од нас се откажале
пријатели сме ... сме на жица ... спиеме

***ДОМА Е СЕКАДЕ
КАДЕ ЛУЃЕТО САКААТ ЛУЃЕ***

откако ќе ги преминеме
границите
сфаќаме дека всушност немаат никакво
значење
и дека
дома
е секаде каде
луѓето сакаат луѓе

НИШТО НЕ Е ОЧИ-ГЛЕД(А)НО

ништо не е очигледно
и ништо не е онака како што изгледа
ни јас не сум јас
кога се гледам во огледало
ни ти не си ти
кога се огледуваш во моите очи

постојано замижувам
за да те зачувам во зениците

постојано замижувам
за да не се изрониш од погледот

мој
во нејзиниот
во нечиј туѓ

со тебе во мојте очи
најубаво гледам
со тебе во мојте очи
видот ми е најјасен
со тебе со мојте очи
го гледам светот
по кој ти се плашиш да чекориш
и затоа стоиш замрзнат во моите зеници

и чекаш 3 таги да те исплачат
и чекаш 3 порои да те одлијат
и чекаш 3 жештини да те стопат
и чекаш 3 мразој да те искршат

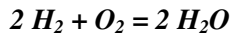
и чекаш 3 ветрој да те одвејат
и чекаш 3 зими да снежат
и како виулица да те довејат до срцето ми
каде ќе натежнеш
каде ќе заладиш
каде ќе се распрскаш

во 3 комори и 3 преткомори
низ кои сета крв што струи
вино ќе ја сториш
и со него ќе се причестиш
за да се искупиш од гревот
што никогаш пред олтар нема да ме однесеш
ниту в манастир да ме продадеш
само рака ќе ми подадеш
грст полна ветрој и студој
што во моето лето ќе ги посадиш

и градина ќе сториш
градина со многу дрвја јаболкови
градина со многу дрвја јаболкови
со многу плодови
од кои само ти ќе зобеш, јадеш и цвакаш
а мене со отровот од сокот
ќе ме поиш и жед ќе ми гасиш
за да го споделиме гревот
(рамномерно
подеднакво
политички коректно)
ти гладен за мене
јас жедна за тебе

во моите очи испиши нова библија
и самите ќе си создадеме свој бог
кој ќе го поставиме на сцена
и кому 3 вечности по ред
ќе му ја крадеме главната улога
слепи
за себе
слепи
за сите
слепи
за она што било пред нас
слепи
за она што следи по нас
слепи
затоа што
ќе се чуваме еден со друг во зениците
слепи
затоа што
ништо не е очи-глед(а)-но
слепи
затоа што
знаеме дека ништо не е онака како из-гледа
слепи
затоа што
никој од нас нема да може
вечноста да ни ја до-гледа
слепи
затоа што
никој од нас нема да може
на другиот да му се на-гледа
слепи
затоа што
никој од нас нема да може
другиот во себе да го здо-гледа
слепи
затоа што

никој од нас нема да може
друг да по-гледа
слепи
затоа што
никој од нас без другиот нема да може
никогаш да про-гледа

махери сме за филтрирање квалитет

прецизно го собираме квалитетот во ситото
префинето го процедуваме дестилатот

потоа бессовесно
ги отстрануваме
тешките метали
на другиот крај од светот
за да можеме
безкритично
да си се валкаме
во сопствената
урина
експертски прочистена

Елена Пренцова (1985, Скопје) дипломирала англиски јазик и книжевност на Филолошкиот факултет во Скопје.

Авторка е на книгите поезија: „**Јас**“ (2006); „**Таа**“ (2009), „**Пораки од морето**“ (2011 - награда „Бели мугри“); „**Живот под ѕвездите**“ (2013 - награда „Македонска книжевна авангарда“); „**Политички коректна поезија**“ (2014) и „**Љубољубна**“ (2014 - награда „Караманов 2014“) и на „**Антологијата на младата македонска авангардна поезија**“ (2012). Членка е на консултантскиот тим за превод на првиот англиско-македонски „**Хип-хоп речник**“ (2008) на авторите Славчо Ковилоски, Александар Ковилоски и Емилија Ковилоска.

Од 2012 година е активна членка на Друштвото на писателите на Македонија. Од 2013 година и една од уредниците на книжевното списание „Современост“, а од годинава и на театарското списание „Сум“.